

**Archiválie horské vsi Stroužné (nyní Pstrážna/Polsko, dříve Straußenej)
vyžadují zpracování**

**Archivmaterialien des Bergdorfes Stroužné (heute Pstrážna/Polen, früher
Straußenej) bedürfen der Aufarbeitung**

von Eva Pumrova

malacermna@post.cz

Mala Cermna 38

Tschechische Republik

54931

(Überschriften und geringfügige Bearbeitung von Hans-Dieter Langer)

tschechisch

Děkuji organizátorům 3. Internationalen Wissenschaftlichen Seminar
Hussinetz/Strehlen

„Kultur und Gesellschaft“

za pozvání. Nemohu se jej osobně zúčastnit, ale dovoluji si zaslat příspěvek o
předmětu mého zájmu a to o kladské obci Stroužné (nyní Pstrážna/Polsko, dříve
Straußenej). Jsem laická regionální badatelka (regionale Amateur-Forscherin).
Již čtyři roky shromažďuji materiál o této obci, která byla součástí tzv. Českého
koutku v Kladsku. Obec byla výjimečná svou početnou evangelickou
komunitou. O vesnici a životě jejích obyvatel chci napsat knížku.

Evangelický sbor ve Stroužném měl poměrně štěstí, že na místě duchovního
vůdce se vystřídalo několik výrazných osobností. Shodou okolností
nejvýraznějšími osobnostmi byli první pastor Ernst Bergmann (1830-1849) a
poslední předválečný a poválečný pastor Dr. Martin Hoffmann (1934-1951).
Ernst Bergmann napsal *Letopisy památních událostí evanjelicko-křesťanské
obce v Stroužným*, zjednodušeně označované jako Bergmanova kronika nebo

strouženská kronika. Letopisy byly po 2. světové válce považovány za ztracené, ale jsou v bezpečí Ústředního archivu Československé církve československé v Praze. Rovněž další archiválie z evangelické obce ve Stroužném se zachovaly. Nachází se v archivu Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie, 00-145 Warszawa, al. Solidarności 76a.

Tento archiv jsme s kolegyní minulý týden navštívily. Zjistily jsme, že je skoro kompletní (zachoval se soupis kostelních agend) a v poměrně v zachovaném stavu. Studium těchto materiálů se dosud nikdo nevěnoval. Evangelická komunita ve Stroužném se může charakterizovat jako klidná a mírumilovná, ale to neznamená nezajímavá. Naopak. Ze zběžné prohlídky dochované agendy je zřejmé, že život komunity byl pestrý a živý a reflektoval všechny aspekty tvrdého života této horské vsi. Dochované archiválie jsou až na pár výjimek německy psané rukopisy. Jde o tisíce stran textů a dokladů. Podle sdělení představeného (probošta) Parafii Ewangelicko-Reformowanej ve Varšavě pana Michała Jabłoński nemá jeho úřad na zdokumentování a odborné zpracování archivu pracovníky ani finanční prostředky. Budou vděční za jakoukoli pomoc. Otvírá se zde zajímavá možnost k bádání pro amatérské i profesionální badatele. Pohnutá historie evangelíků ve Stroužném si to jistě zaslouží.

Závěrem chci účastníky setkání poprosit o poskytnutí jakýchkoli informací, které mají vazbu na obec Stroužné. Kontakt a informace jsou na www.pumpa-malacermna.unas.cz.

deutsch

Ich bedanke mich bei den Organisatoren des 3. Internationalen
Wissenschaftlichen Seminars Hussinetz/Strehlen

"Kultur und Gesellschaft"

für die nette Einladung. Leider kann ich an diesem Seminar nicht persönlich teil
nehmen und deswegen erlaube ich mir meinen Beitrag über meine Interesse am

Dorf Stroužné (heute Pstrážna/Polen, früher Straußeneu) zu schicken.

Ich bin eine regionale Amateur-Forscherin, die schon seit 4 Jahren Material über dieses Dorf sammelt, über das Dorf, das zum Teil zum sogenannten Böhmisches Winkel in der Glatzer Region gehörte. Dieses Dorf war außergewöhnlich aufgrund seiner zahlreichen evangelischen Gemeinde. Ich habe vor, über das Dorf und das Leben der Dorfeinwohner ein Buch zu schreiben.

Die evangelische Gemeinde in Stroužné hatte großes Glück, weil sich an dieser Stelle mehrere spirituelle Führer als ausgezeichnete Persönlichkeiten aufhielten. Durch einen Zufall gehörte zu diesen der erste Pastor Ernst Bergmann (1830-1849) und der letzte Pastor vor und nach dem Krieg, Herr Dr. Martin Hoffmann (1934-1951). Ernst Bergmann schrieb „*Letopisy památních událostí evanjelicko-křesťanské obce v Stroužném*“, auch bezeichnet als Bergmann-Chronik oder Stroužny-Chronik. Diese Schriften galten nach dem 2. Weltkrieg als vermisst, aber sie wurden im Zentralarchiv Evangelischen Kirche der Böhmisches Brüder (EKBB) gesichert. Die Adresse der Zentralen Kirchenkanzlei ist: P.O.Box 466, Jungmannova 9, CZ 111 21 Praha 1, Tel.: (+420) 224 999 211, E-Mail: e-cirkev@e-cirkev.cz, Fax: 224 999 219, Internetseite: www.e-cirkev.cz.

Auch viele weitere Archivmaterialien der evangelischen Kirche in Straußeneu sind vorhanden. Diese sind im Archiv Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie, 00-145 Warszawa, al. Solidarnosci 76a, untergebracht. Dieses Archiv durfte ich mit meiner Kollegin in der vergangenen Woche besuchen. Wir haben festgestellt, daß dieses Material fast komplett ist (es sind Schriften der Kirchenagenda vorhanden), und das in einem sehr guten Zustand. Dieses Material wurde noch nicht studiert. Die evangelische Gemeinschaft in Straußeneu war sehr friedlich und ruhig, sie war aber nicht uninteressant, im Gegenteil. Nach der ersten Durchsicht des im Archiv liegenden Materials kann man sagen, daß das Leben dieser Gemeinschaft sehr bunt und lebendig war.

Dieses Gemeindeleben hat das harte Leben des Bergdorfes reflektiert. Das aufbewahrte Material und die Schriften sind bis auf einige Ausnahmen auf deutsch geschrieben. Hier geht es um tausende Seiten von Texten und Beweisen. Laut Mitteilung des Leiters (Probost) der Parafii Ewang.-Reform. in Warschau, Herrn Michał Jabłoński, hat sein Amt für die Dokumentation und fachliche Bearbeitung dieses Materials keine Mitarbeiter und auch keine finanzielle Mittel. Sie sind für jede Hilfe dankbar. Hier öffnen sich eine interessante Möglichkeiten zum Forschen, insbesondere auch für Amateur- und Fachforscher. Die bewegte Geschichte der evangelischen Kirche in Straußeneu würde es mit Sicherheit verdienen.

Zum Schluß möchte ich alle Teilnehmer des Seminars um weitere Informationen bitten, die das Dorf Strouzne betreffen. Ich wäre Ihnen sehr dankbar! Alle Kontakte und Informationen bekommen Sie Ihrerseits unter www.pumpa-malacermna.unas.cz.